

Asia: VN/5492/2024

Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien ja työnjohtotehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutuksista

1 Luku Yleiset säännökset

Kommentit pykään 1 Soveltamisala

RIL ry:n palotekninen toimikunta kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta asetukseksi rakentamisen suunnittelu- ja työnjohtotehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutuksista.

RIL ry on valtakunnallinen puolueeton asiantuntijaorganisaatio, jonka tarkoituksena on edistää hyvää suunnittelu-, rakentamis- ja ylläpitotapaa ja rakennusalan asiantuntijuuden kehittymistä Suomessa. Vuonna 1934 perustetun järjestön jäsenistö koostuu noin 6700:sta rakennus-, yhdyskunta-, ympäristö- ja kiinteistöalan diplomi-insinööristä, tekniikan lisensiaatista ja tohtorista sekä teekkarista.

RIL ry:n paloteknisen toimikunnan keskeiset näkemykset on esitetty tässä lausunnossa. Tarjoamme mielellämme asiantuntemustamme käytettäväksi kokonaisvaltaisesti parhaan mahdollisen ratkaisun löytämiseksi asian jatkokehityksessä.

EHDOTUS: Erityisesti kaupunkialueiden tiivistämisen ja uusien teknisten ratkaisujen myötä sekä oletettuun palonkehitykseen perustuvien laskentamenetelmien yleistyessä vaatimukset rakennusten käyttöturvallisuudelle ja paloturvallisuuden suunnittelijoiden osaamiselle kasvavat. Siksi on syytä lisätä Paloturvallisuuden suunnittelija uutena erityisalana asetuksen kohtaan 1 § Soveltamisala.

PERUSTELUT: Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017) mukaan rakennus on suunniteltava siten, että se käyttötarkoituksensa mukaisesti täyttää paloturvallisuudelle

asetetut olennaiset tekniset vaatimukset. Nämä vaatimukset täyttyvät, jos rakennus suunnitellaan ja rakennetaan noudattaen asetuksessa esitettyjä luokkia ja lukuarvoja, tai jos rakennus suunnitellaan ja rakennetaan perustuen oletettuun palonkehitykseen, joka kattaa kyseisessä rakennuksessa todennäköisesti esiintyvät tilanteet. Suunnittelun perusteet, käytetyt mallit ja saadut tulokset on esitettävä rakennuslupamenettelyn yhteydessä.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän pitää huolehtia siitä, että rakennushankkeen paloturvallisuuden suunnittelija täyttää hankkeen vaativuusluokkaa vastaavat kelpoisuusvaatimukset. Tästä syystä viranomaiset edellyttävät usein vaativissa kohteissa paloturvallisuuden erityissuunnittelijan nimeämistä. Pätevyyden tarve on tunnistettu ja tarvelähtöisen FISE-pätevyyden asema on alalla vakiintunut, mikä perustelee sen sisällyttämistä asetukseen.

Paloturvallisuus suunnittelun soveltamisala kytkeytyy Rakentamislain (751/2023) 82 § Suunnittelutehtävän vaativuusluokat 2. momentin mukaisesti ”... toiminnallisten ja teknisten vaatimusten, rakennuksen ja tilojen käyttötarkoituksen, rakennuksen terveellisyyteen ja energiatehokkuuteen liittyvien ... aiheutuvien vaatimusten perusteella.”

Alla RIL ry:n paloteknisen toimikunnan ehdotukset lisättäväksi asetukseen:

- NN Luku Paloturvallisuuden suunnittelutehtävien vaativuus
- Liite NN. Koulutusvaatimukset paloturvallisuuden suunnittelutehtävissä

*** NN Luku Paloturvallisuuden suunnittelutehtävien vaativuus ***

NN § Tavanomainen paloturvallisuuden suunnittelutehtävä

Paloturvallisuuden suunnittelutehtävä on tavanomainen, jos suunniteltava rakennus on teknisiltä ja toiminnallisilta vaatimuksiltaan tavanomainen ja suunnittelussa voidaan käyttää yleisiä suunnitteluohjeita ja vakiintuneita ratkaisuja eikä rakennuksen ympäristöstä tai rakennuspaikasta aiheudu paloturvallisuuden suunnittelulle erityisiä vaatimuksia.

Paloturvallisuuden korjaus- ja muutostyön suunnittelutehtävä on tavanomainen, jos korjaus- ja muutostyön tekniset ja toiminnalliset vaatimukset ovat yksinkertaiset eikä rakennuksen ympäristöstä, rakennuspaikasta tai rakennuksen ominaisuuksista aiheudu paloturvallisuuden suunnittelulle erityisiä vaatimuksia.

NN § Vaativa paloturvallisuuden suunnittelutehtävä

Paloturvallisuuden suunnittelutehtävä on vaativa, jos:

- 1) suunniteltavassa rakennuksessa on enemmän kuin kaksi kerrosta, kaksi kellarikerrosta tai rakennus on muuten kooltaan suuri;

2) rakennuksen toimintaan liittyy huomattava tai suuri palonvaara tai siinä voi esiintyä räjähdysvaara; taikka

3) rakennukseen suunnitellusta toiminnasta, rakennuksen sijainnista tai rakennuksen ominaisuuksista aiheutuu erityisiä vaatimuksia paloturvallisuuden suunnittelulle

Paloturvallisuuden korjaus- ja muutostyön suunnittelutehtävä on vaativa, jos korjaus- ja muutostyön tekniset ja toiminnalliset vaatimukset ovat korkeat tai rakennuksen ympäristöstä, rakennuspaikasta tai rakennuksen ominaisuuksista aiheutuu paloturvallisuuden suunnittelulle erityisiä vaatimuksia.

NN § Erittäin vaativa paloturvallisuuden suunnittelutehtävä

Paloturvallisuuden suunnittelutehtävä on erittäin vaativa, jos:

1) suunniteltavassa rakennuksessa on enemmän kuin kaksi kellarikerrosta tai se sisältää suuria palo-osastoja;

2) rakennuksessa on suuria palo- ja räjähdysvaarallisia tiloja tai suunnittelukohteeseen liittyvä kemikaalien käsittely ja varastointi on laajamittaista;

3) rakennukseen suunnitellusta toiminnasta, suojelumääräyksistä, rakennuksen sijainnista tai rakennuksen ominaisuuksista aiheutuu erittäin merkittäviä vaatimuksia paloturvallisuuden suunnittelulle; taikka

4) suunnittelu perustuu osittain oletettuun palonkehitykseen.

Paloturvallisuuden korjaus- ja muutostyön suunnittelutehtävä on erittäin vaativa, jos korjaus- ja muutostyön tekniset tai toiminnalliset vaatimukset ovat erittäin korkeat tai rakennuksen ympäristöstä, rakennuspaikasta tai rakennuksen käyttötarkoituksesta tai ominaisuuksista aiheutuu erittäin merkittäviä vaatimuksia paloturvallisuuden suunnittelulle.

NN § Poikkeuksellisen vaativa paloturvallisuuden suunnittelutehtävä

Paloturvallisuuden suunnittelutehtävä on poikkeuksellisen vaativa, jos:

1) suunniteltava rakennus on korkea rakentamista, rakennuksen henkilöturvallisuus perustuu automaattiseen savunhallintaan tai suunnittelukohte on liikennetunneli;

2) rakennus on ydinvoimala tai suunnittelukohteeseen liittyvä kemikaalien tai räjähteiden käsittely tai varastointi sisältää suuronnettomuusvaaran;

3) rakennukseen suunnitellusta toiminnasta, suojelumääräyksistä, rakennuksen sijainnista tai rakennuksen ominaisuuksista aiheutuu poikkeuksellisia vaatimuksia paloturvallisuuden suunnittelulle;

4) suunnittelu perustuu oleellisilta osin oletettuun palonkehitykseen; taikka

5) suunnitellaan ainutkertainen ratkaisu, jolle ei ole valmiita suunnitteluohjeita tai josta ei ole kokemusperäistä tietoa, jolloin edellytetään paloturvallisuuden teoreettisten perusteiden syvällistä hallintaa.

Paloturvallisuuden korjaus- ja muutostyön suunnittelutehtävä on poikkeuksellisen vaativa, jos korjaus- ja muutostyön tekniset tai toiminnalliset vaatimukset ovat poikkeuksellisen korkeat tai rakennuksen ympäristöstä, rakennuspaikasta tai rakennuksen käyttötarkoituksesta tai ominaisuuksista aiheutuu poikkeuksellisia vaatimuksia paloturvallisuuden suunnittelulle.

*** Liite NN. Koulutusvaatimukset paloturvallisuuden suunnittelutehtävissä ***

* Tavanomainen (Suunnittelutehtävän vaativuusluokka)

Suunnittelija on suorittanut vähintään:

- rakennustekniikan tai -tuotannon tai konetekniikan opintosuunnalla teknikon tutkinnon;
- tekniikan kandidaatin tutkinnon (180 op¹); tai
- muun soveltuvan ja edellä lueteltuja vastaavan tutkinnon.

Tutkintoon tai sitä täydentäviin opintoihin on sisältynyt paloturvallisuuteen sekä rakennetekniikkaan liittyviä opintoja vähintään 20 op, joihin kuuluu seuraavien alojen opintosuorituksia:

- rakennustekniikka tai talonrakentaminen, yhteensä vähintään 4 op;
- palo- ja turvallisuustekniikka, vähintään 6 op;
- riskienhallinta (a); ja
- talotekniset järjestelmät (b).

a) Riskienhallinta: Riskienhallinnan yleiset periaatteet ja menetelmät, joita voidaan soveltaa paloriskien hallintaan.

b) Talotekniset järjestelmät: Perusteet rakennuksen lämmitys-, vesi-, viemäri- ja ilmanvaihtojärjestelmistä.

* Vaativa ja erittäin vaativa (Suunnittelutehtävän vaativuusluokka)

Suunnittelija on suorittanut vähintään:

- rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan diplomi-insinöörin tutkinnon;
- insinööri ylempi AMK-tutkinnon;
- insinööri AMK-tutkinnon;
- rakennus- tai konetekniikan insinöörin tutkinnon; tai
- muun soveltuvan ja edellä lueteltuja vastaavan tutkinnon.

Tutkintoon tai sitä täydentäviin opintoihin on sisältynyt paloturvallisuuteen sekä rakennetekniikkaan liittyviä opintoja liittyviä opintoja vähintään 30 op, joihin kuuluu seuraavien (tai vastaavien) alojen opintosuorituksia:

- rakennustekniikka tai talonrakentaminen, yhteensä vähintään 9 op;
- palo- ja turvallisuustekniikka, vähintään 9 op;
- riskienhallinta (a); ja
- talotekniset järjestelmät (b).

a) Riskienhallinta: Riskienhallinnan yleiset periaatteet ja menetelmät, joita voidaan soveltaa paloriskien hallintaan.

b) Talotekniset järjestelmät: Perusteet rakennuksen lämmitys-, vesi-, viemäri- ja ilmanvaihtojärjestelmistä.

* Poikkeuksellisen Vaativa (Suunnittelutehtävän vaativuusluokka)

Suunnittelija on suorittanut vähintään:

- rakennus- tai muun soveltuvan tekniikan alan diplomi-insinöörin tutkinnon;
- insinööri ylempi AMK-tutkinnon; tai
- muun soveltuvan ja edellä lueteltuja vastaavan tutkinnon.

Tutkintoon tai sitä täydentäviin opintoihin on sisältynyt paloturvallisuuteen sekä rakennetekniikkaan liittyviä opintoja liittyviä opintoja vähintään 35 op, joihin kuuluu seuraavien alojen opintosuorituksia:

- rakennustekniikka tai talonrakentaminen, yhteensä vähintään 9 op;
- palo- ja turvallisuustekniikka, vähintään 13 op;
- tulipalon dynamiikka tai oletettu palonkehitys, vähintään 9 op;
- riskienhallinta (a); ja
- talotekniset järjestelmät (b).

a) Riskienhallinta: Riskienhallinnan yleiset periaatteet ja menetelmät, joita voidaan soveltaa paloriskien hallintaan.

b) Talotekniset järjestelmät: Perusteet rakennuksen lämmitys-, vesi-, viemäri- ja ilmanvaihtojärjestelmistä.

^1 Opintosuoritukset on ilmoitettu liitteiden 1–X taulukoissa eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmän (European Credit Transfer System, ECTS) mukaisina opintopisteinä (op). Mikäli aiemmat opintosuoritukset on ilmaistu opintoviikkoina, ne muutetaan opintopisteiksi kertomalla opintoviikot luvulla 1,5.

2 Luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 2

-

3 Luku Kantavien rakenteiden suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 3

-

4 Luku Pohjarakenteiden ja kalliorakenteiden suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 4

-

5 Luku Ilmanvaihdon suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 5

-

6 Luku Kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 6

-

7 Luku Rakennusfysikaalisten suunnittelutehtävien ja kosteusvaurion korjaustyön suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 7

-

8 Luku Akustiikan suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 8

-

9 Luku Maisemarakentamisen suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 9

-

10 Luku Vastaavan työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 10

-

11 Luku Kvv-työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 11

-

12 Luku Iv-työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 12

-

13 Luku Suunnittelutehtävissä edellytettävä koulutus

Kommentit lukuun 13

-

14 Luku Voimaantulo

Kommentit pykälään 55 Voimaantulo

-

LIITTEET

Kommentit liitteeseen 1, Koulutusvaatimukset rakennussuunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 2, Koulutusvaatimukset kantavien rakenteiden suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 3, Koulutusvaatimukset pohjarakenteiden suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 4, Koulutusvaatimukset kalliorakenteiden suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 5, Koulutusvaatimukset ilmanvaihdon suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 6, Koulutusvaatimukset kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 7, Rakennusfysikaalisten suunnittelutehtävien koulutusvaatimukset

-

Kommentit liitteeseen 8, Koulutusvaatimukset kosteusvaurion korjaustyön suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 9, Koulutusvaatimukset akustiikan suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 10, Koulutusvaatimukset maisemarakennussuunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 11, Koulutusvaatimukset vastaavan työnjohtajan työnjohtotehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 12, Koulutusvaatimukset kvv-työnjohtajan työnjohtotehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 13, Koulutusvaatimukset iv-työnjohtajan työnjohtotehtävissä

-

PERUSTELUMUISTIO

Pitäisikö puu-, betoni- ja teräsrakenteille olla sama vaativuus vai onko puurakentamista tarpeen säädellä tiukemmin?

-

Mitä konkreettisia esimerkkejä ehdottaisitte perustelumuistion seuraaviin kohtiin:

19 § Erittäin vaativa ilmanvaihdon suunnittelutehtävä

24 § Erittäin vaativa kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävä

32 § Erittäin vaativa akustiikan suunnittelutehtävä

41 § vastaavan työnjohtajan erittäin vaativa työnjohtotehtävä

-

Muut kommentit perustelumuistioon

-

Talaskivi Pekka

Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry - RIL ry:n palotekninen toimikunta